

Przedmiotowy System Oceniania z matematyki dla klasy VI

Przedmiotowy System Oceniania (PSO) z matematyki jest zgodny z podstawą programową oraz obowiązującym w szkole Wewnętrzny Systemem Oceniania (WSO) zawartym w Statucie.

I. Formy i sposoby oceniania wiedzy i umiejętności uczniów:

Ocenie podlegają (waga oceny częściowej):

- 1) prace pisemne - sprawdziany (waga 5),
- 2) kartkówki (waga 3 lub 4),
- 3) odpowiedzi ustne (waga 3),
- 4) projekt, zadania dodatkowe (waga 3),
- 5) praca na lekcji: ćwiczenia praktyczne, praca w grupach, (waga 2 - 4),

Uczeń może być nagradzany za pracę na lekcji plusami. Plus może otrzymać za aktywną postawę na zajęciach i przygotowanie do zajęć. Po otrzymaniu pięciu plusów są one zamieniane na ocenę bardzo dobrą. Dodatkowo istnieje możliwość wymiany trzech ocen bardzo dobrych (zdobytych za plusy) na ocenę celującą – decyzje o zmianie podejmuje uczeń. (waga oceny za plusy 2)

Przy ocenianiu prac pisemnych obowiązuje następująca skala procentowa:

- 100% - celujący;
- co najmniej 90% - bardzo dobry;
- co najmniej 75 % - dobry;
- co najmniej 50% - dostateczny;
- co najmniej 30% - dopuszczający;
- poniżej 30% - niedostateczny.

II. Kryteria wystawiania ocen po I półroczu oraz na koniec roku szkolnego:

Szczegółowe kryteria wystawienia oceny klasyfikacyjnej określone są w WSO. Ocena półroczna i roczna jest wystawiana na podstawie średniej ważonej ocen częściowych wg poniższej skali:

średnia ważona ocen częściowych	ocena półroczna lub roczna
0 – 1,99	niedostateczny
2,00 – 2,49	dopuszczający
2,50 – 2,69	dopuszczający z możliwością poprawy oceny na dostateczny
2,70 – 3,49	dostateczny
3,50 – 3,69	dostateczny z możliwością poprawy oceny na dobry
3,70 – 4,49	dobry

4,50 – 4,69	dobry z możliwością poprawy oceny na bardzo dobry
co najmniej 4,70	bardzo dobry
a) co najmniej 5,50 albo b) co najmniej 5,30 i uzyskanie znaczących osiągnięć w konkursach zewnętrznych albo c) co najmniej 4,70 i uzyskanie tytułu laureata lub finalisty w Wojewódzkim Konkursie Przedmiotowym;	celujący

Ostateczną decyzję w sprawie wystawienia oceny podejmuje nauczyciel przedmiotu.

III. Zasady uzupełniania braków i poprawiania ocen:

- 1) W przypadku nieobecności ucznia podczas sprawdzianu lub kartkówki uczeń otrzymuje wpis "nb" do dziennika elektronicznego i ma obowiązek napisać pracę w terminie uzgodnionym z nauczycielem (na lekcji lub w innym umówionym terminie). W przypadku niedotrzymania umówionego z nauczycielem terminu uczeń pisze sprawdzian lub kartkówkę na kolejnej lekcji matematyki.
- 2) Uczeń ma prawo poprawić każdą ocenę.
- 3) Oceny z prac pisemnych poprawiane są na sprawdzianach, kartkówkach poprawkowych w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
- 4) Ocena poprawiona otrzymuje tę samą wagę, a poprzednia ocena zostaje zapisana w nawiasie i nie jest liczona do średniej.
- 5) Sposób poprawiania klasyfikacyjnej oceny niedostatecznej półrocznej lub rocznej regulują przepisy WSO i rozporządzenia MEN.

IV. Wymagania na poszczególne oceny dla klasy VI

Uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą lub dostateczną, jeśli:	Uczeń otrzymuje ocenę dobrą lub bardzo dobrą, celującą jeśli:
Dział I. Liczby całkowite	
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje liczby należące do zbioru liczb całkowitych <ul style="list-style-type: none"> objaśnia, że liczba dodatnia jest większa od zera, liczba ujemna jest mniejsza od zera, a zero nie jest ani liczbą dodatnią, ani ujemną podaje przykłady stosowania liczb ujemnych w różnych sytuacjach praktycznych (np. temperatura, długi, obszary znajdujące się poniżej poziomu morza) odczytuje liczby całkowite zaznaczone na osi zaznacza podane liczby całkowite na osi porównuje liczby całkowite wyznacza liczby przeciwne i liczby odwrotne do danych oblicza wartość bezwzględną liczby całkowitej dodaje liczby całkowite jednocyfrowe i dwucyfrowe 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje liczby dodatnie i ujemne, które nie są liczbami całkowitymi znajduje liczby całkowite spełniające podane warunki rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem liczb całkowitych oblicza nieznaną składnik sumy oblicza średnią arytmetyczną kilku liczb całkowitych, których suma jest liczbą nieujemną, np. średnią temperatur, średni kwartalny lub miesięczny dochód firmy rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania liczb całkowitych potęguje liczby całkowite rozwiązuje zadania z wykorzystaniem średniej arytmetycznej kilku liczb całkowitych rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia liczb

<ul style="list-style-type: none"> • określa znak sumy liczb całkowitych • dodaje liczby przeciwne • interpretuje operację dodawania na osi liczbowej • oblicza sumę kilku liczb całkowitych złożonych z pełnych setek i tysięcy • stosuje przemienność i łączność dodawania • rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania liczb całkowitych • określa znak ilorazu i iloczynu dwóch liczb całkowitych • mnoży i dzieli liczby całkowite jednocyfrowe i dwucyfrowe • potęguje liczby całkowite jedno- i dwucyfrowe • rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia liczb całkowitych • odejmuje liczby całkowite jednocyfrowe i dwucyfrowe • korzysta z osi liczbowej do wyznaczania różnicy między liczbami całkowitymi • oblicza różnicę liczb całkowitych w typowych sytuacjach praktycznych (np. temperatura, saldo) • zamienia odejmowanie na dodawanie liczby przeciwnej oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych złożonych z kilku działań i liczb całkowitych jednocyfrowych 	<ul style="list-style-type: none"> • całkowitych • określa znak różnicy liczb całkowitych • odejmuje liczby całkowite • potęguje liczby całkowite • oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych złożonych z kilku działań i liczb całkowitych • oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających wartość bezwzględną podaje przykłady liczb spełniających proste równania z wartością bezwzględną
Dział II. Działania na liczbach – część 1	
<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem krótki tekst zawierający informacje liczbowe • wskazuje różnice między krótkimi tekstami o podobnej treści • układa plan rozwiązania prostego zadania tekstowego • weryfikuje odpowiedź do prostego zadania tekstowego • dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby naturalne wielocyfrowe oraz ułamki dziesiętne za pomocą kalkulatora • szacuje wyniki działań • rozwiązuje proste zadania tekstowe, wykorzystując kalkulator do obliczeń • rozróżnia pojęcia cyfry i liczby • nazywa rzędy pozycyjne poniżej miliarda • podaje wartość wskazanej cyfry w liczbie • odczytuje oraz zapisuje słownie liczby zapisane cyframi i odwrotnie • zaokrągla liczbę z podaną dokładnością • odczytuje liczby zaznaczone na osi • zaznacza liczby na osi • podaje wielokrotności liczb jednocyfrowych • podaje dzielniki liczb nie większych niż 100 • korzysta z cech podzielności do rozpoznania liczb podzielnych przez 2, 3, 4, 5, 9, 10, 100 • rozpoznaje liczby pierwsze i złożone nie większe niż 100 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem tekst zawierający informacje liczbowe • układa plan rozwiązania zadania tekstowego • weryfikuje odpowiedź do zadania tekstowego • dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby dodatnie i ujemne za pomocą kalkulatora • oblicza za pomocą kalkulatora wartości wyrażeń wielodziałaniowych • nazywa rzędy pozycyjne od miliarda wzwyż • zaokrągla liczbę z podaną dokładnością w trudniejszych przykładach • wskazuje przybliżone położenie danej liczby na osi • wskazuje liczby, których zaokrąglenia spełniają podane warunki; określa, ile jest takich liczb • rozumie różnicę między zaokrągleniem liczby a zaokrągleniem jej zaokrąglenia • podaje wielokrotności liczb dwucyfrowych i większych • podaje dzielniki liczb większych niż 100 • rozpoznaje liczby pierwsze i złożone większe niż 100 • rozkłada liczby trzycyfrowe i większe na czynniki pierwsze • rozkłada liczby na czynniki pierwsze, jeśli przynajmniej jeden z czynników jest liczbą większą niż 10 • oblicza NWD oraz NWW liczb trzycyfrowych i większych

- rozkłada liczby dwucyfrowe na czynniki pierwsze
- oblicza NWD oraz NWW liczb jedno- i dwucyfrowych
- nazywa rzędy pozycyjne w ułamkach dziesiętnych
- stosuje ze zrozumieniem pojęcia: ułamek właściwy, ułamek niewłaściwy oraz liczba mieszana
- odczytuje dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane zaznaczone na osi liczbowej
- zaznacza dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane na osi liczbowej
- porównuje dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane, wykorzystując oś liczbową
- rozszerza i skraca ułamki zwykłe do wskazanego mianownika
- doprowadza ułamki do postaci nieskracalnej
- zapisuje ułamek dziesiętny skończony w postaci ułamka zwykłego lub liczby mieszanej
- zamienia ułamek zwykły na dziesiętny przez rozszerzanie ułamka
- zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe i ułamki niewłaściwe na liczby mieszane
- dodaje w pamięci liczby naturalne, ułamki dziesiętne i ułamki zwykłe (proste przypadki)
- szacuje wyniki dodawania liczb naturalnych i ułamków dziesiętnych
- dodaje pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne
- dodaje ułamki i liczby mieszane o jednakowych mianownikach
- dodaje ułamki i liczby mieszane o różnych mianownikach
- oblicza sumę ułamka zwykłego i dziesiętnego (proste przypadki)
- stosuje własności działań odwrotnych do rozwiązywania prostych równań
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania liczb naturalnych i ułamków
- odejmuje w pamięci liczby naturalne, ułamki dziesiętne i ułamki zwykłe (proste przypadki)
- szacuje wyniki odejmowania liczb naturalnych i ułamków dziesiętnych
- odejmuje pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne
- odejmuje ułamki i liczby mieszane o jednakowych mianownikach
- odejmuje ułamki i liczby mieszane o różnych mianownikach
- oblicza wartości wyrażeń zawierających dodawanie i odejmowanie ułamków tego samego typu
- stosuje własności działań odwrotnych do rozwiązywania prostych równań
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem odejmowania liczb naturalnych i ułamków
- dodaje i odejmuje w pamięci dodatnie i ujemne ułamki tego samego typu

- rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem NWD i NWW
- porządkuje rosnąco lub malejąco kilka dodatnich i ujemnych ułamków dziesiętnych i zwykłych
- zamienia ułamek zwykły na dziesiętny przez rozszerzanie ułamka w trudniejszych przypadkach
- stosuje przemienność i łączność dodawania
- dodaje kilka ułamków różnych typów
- opracowuje strategię dodawania dużych lub nietypowych liczb naturalnych i dziesiętnych
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania liczb naturalnych i ułamków
- oblicza różnicę ułamka zwykłego i dziesiętnego
- oblicza wartości wyrażeń zawierających dodawanie i odejmowanie ułamków zwykłych i dziesiętnych
- porównuje liczby z wykorzystaniem ich różnicy
- rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące porównywania ułamków z wykorzystaniem ich różnicy
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania liczb naturalnych i ułamków
- dodaje dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz dziesiętne występujące w tej samej sumie
- odejmuje dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz dziesiętne występujące w tej samej różnicy
- rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych występujących w tej samej sumie (różnicy)
- rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące porównywania ułamków z wykorzystaniem ich różnicy

<ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania dodatnich i ujemnych ułamków tego samego typu 	
Dział III. Działania na liczbach – część 2	
<ul style="list-style-type: none"> określa znak iloczynu kilku liczb całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych mnoży w pamięci liczby całkowite, dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne oraz zwykłe (proste przypadki) mnoży pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne szacuje iloczyn liczb całkowitych i ułamków dziesiętnych mnoży dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz liczby mieszane oblicza kwadraty i sześciany liczb całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych oblicza wartości wyrażeń złożonych z dwóch lub trzech iloczynów dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia liczb naturalnych, dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych określa znak ilorazu liczb całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych dzieli w pamięci liczby całkowite, dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne oraz zwykłe (proste przypadki) zapisuje wynik dzielenia w postaci z resztą dzieli ułamki dziesiętne przez liczby naturalne zamienia dzielenie na mnożenie przez odwrotność dzielnika oblicza iloraz dwóch ułamków zwykłych (dodatnich i ujemnych) oblicza iloraz dwóch ułamków dziesiętnych (dodatnich i ujemnych) rozwiązuje proste zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach dziesiętnych oraz zwykłych oblicza wartości wyrażeń złożonych z dwóch lub trzech działań na dodatnich i ujemnych ułamkach zwykłych oraz dziesiętnych dzieli pisemnie liczby naturalne dzieli pisemnie ułamki dziesiętne przez liczby naturalne mnoży dzielną i dzielnik przez tę samą liczbę, aby otrzymać dzielenie przez liczbę naturalną rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące średniej arytmetycznej zaokrągla ułamki dziesiętne z dokładnością do części dziesiątych, setnych i tysięcznych wskazuje okres ułamka dziesiętnego nieskończonego okresowego znajduje okres rozwinięcia dziesiętnego ułamka, jeśli okres jest co najwyżej dwucyfrowy 	<ul style="list-style-type: none"> oblicza iloczyny kilku liczb, wśród których są jednocześnie liczby całkowite, dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz dziesiętne oblicza potęgi (o wykładnikach naturalnych) liczb całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych opracowuje strategię mnożenia dużych liczb naturalnych rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach zwykłych oraz dziesiętnych dzieli wielocyfrowe liczby całkowite dzieli dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz dziesiętne występujące jednocześnie w tym samym ilorazie oblicza średnią arytmetyczną kilku liczb w sytuacjach praktycznych stosuje rozdzielność przy dzieleniu liczb wielocyfrowych przez liczby jednocyfrowe rozwiązuje trudniejsze zadania tekstowe wymagające wykonania kilku działań na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach dziesiętnych oraz zwykłych oblicza wartości wyrażeń złożonych z więcej niż trzech działań na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach zwykłych oraz dziesiętnych zapisuje wynik dzielenia w różnych postaciach i interpretuje go stosownie do treści zadania rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania dzielenia pisemnego rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące średniej arytmetycznej zaokrągla ułamek dziesiętny z podaną dokładnością zamienia ułamki zwykłe na ułamki dziesiętne nieskończone z wykorzystaniem dzielenia licznika przez mianownik znajduje okres rozwinięcia dziesiętnego ułamka wnioskuje, czy iloraz liczb całkowitych będzie miał rozwinięcie dziesiętne skończone, czy nieskończone okresowe podaje cyfrę, która będzie na danym miejscu po przecinku w ułamku dziesiętnym okresowym zamienia (z wykorzystaniem kalkulatora) iloraz dużych liczb na liczbę mieszaną z wykorzystaniem dzielenia z resztą stawia i sprawdza proste hipotezy dotyczące zamiany ułamków zwykłych na ułamki dziesiętne nieskończone okresowe oraz zaobserwowanych regularności oblicza ułamek danego ułamka zwykłego lub dziesiętnego oblicza liczbę na podstawie jej ułamka rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące obliczania ułamka danej liczby

<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zamiennie zapis ułamka okresowego w formie wielokropka lub nawiasu • zaokrąгла dane liczbowe do postaci, w której warto je znać lub są używane na co dzień • oblicza, jakim ułamkiem jednej liczby całkowitej jest druga liczba całkowita • oblicza ułamek danej liczby całkowitej • oblicza liczbę na podstawie jej ułamka, jeśli licznik ułamka jest równy 1 • rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczania ułamka danej liczby • oblicza, jakim ułamkiem jednej liczby całkowitej jest druga liczba całkowita • oblicza ułamek danej liczby całkowitej • oblicza liczbę na podstawie jej ułamka, jeśli licznik ułamka jest równy 1 • rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczania ułamka danej liczby • oblicza wartość wyrażenia arytmetycznego złożonego z dwóch lub trzech działań i nawiasów, liczb całkowitych i ułamków • dopasowuje zapis rozwiązania do treści zadania • układa zadania do prostego wyrażenia arytmetycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania tekstowe wymagające obliczenia liczby z danego jej ułamka • oblicza ułamek danego ułamka zwykłego lub dziesiętnego • oblicza liczbę na podstawie jej ułamka • wyznacza liczbę, która powstaje po powiększeniu lub pomniejszeniu o pewną część innej liczby • rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące obliczania ułamka danej liczby • rozwiązuje zadania tekstowe wymagające obliczenia liczby z danego jej ułamka • oblicza wartość wyrażenia arytmetycznego złożonego z więcej niż trzech działań, nawiasów, liczb całkowitych i ułamków • oblicza wartość wyrażenia arytmetycznego podanego w postaci ułamka, w którym licznik i mianownik są wyrażeniami arytmetycznymi • zapisuje wyrażenie o podanej wartości, spełniające podane warunki
---	--

Dział IV. Figury na płaszczyźnie

<ul style="list-style-type: none"> • używa ze zrozumieniem pojęć: koło i okrąg • wskazuje środek, promień i średnicę koła i okręgu • rysuje koła i okręgi o podanych promieniach lub średnicach • mierzy odległość punktu od prostej • stosuje własności koła i okręgu do rozwiązywania prostych zadań geometrycznych • korzysta ze skali do obliczenia wymiarów figur • wskazuje wierzchołek i ramiona kąta • rozpoznaje rodzaje kątów • rozróżnia kąty wklęsłe i wypukłe • posługuje się kątomierzem do wyznaczania miary kąta oraz do rysowania kąta o danej mierze • szacuje miarę kąta w stopniach • oblicza miary kątów na podstawie danych kątów przyległych, wierzchołkowych i dopełniających do 360° • rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem różnych rodzajów kątów • stosuje nierówność trójkąta do stwierdzenia, czy z odcinków o podanych długościach można zbudować trójkąt • konstruuje trójkąt o danych bokach • rozpoznaje trójkąt ostrokątny, prostokątny i rozwartokątny • rozpoznaje trójkąt równoboczny, równoramienny i różnoboczny • oblicza miary kątów trójkąta (proste przypadki) • wskazuje wysokości trójkąta 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem własności koła i okręgu • rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem odległości punktu od prostej • stosuje własności kątów powstałych w wyniku przecięcia prostą dwóch prostych równoległych • wyznacza miarę kąta wklęsłego • wskazuje oraz oblicza miary różnych rodzajów kątów na bardziej złożonych rysunkach • rozwiązuje nietypowe zadania z wykorzystaniem własności kątów • konstruuje kąt przystający do danego kąta • oblicza miary kątów trójkąta (bardziej złożone przypadki) • oblicza długość podstawy (wysokość) trójkąta, gdy są znane jego pole i wysokość (długość podstawy) • oblicza wysokości trójkąta przy danych bokach i jednej wysokości • oblicza pole wielokąta powstałego po odcięciu z prostokąta części w kształcie trójkątów prostokątnych • rozwiązuje trudniejsze zadania dotyczące pola trójkąta • konstruuje symetralną odcinka • wyznacza konstrukcyjnie środek danego odcinka • rysuje czworokąty spełniające podane warunki • rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące obliczania miar kątów czworokątów • oblicza miary kątów czworokąta
---	---

<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wierzchołek trójkąta, z którego prowadzona jest wysokość, i bok, do którego jest ona prostopadła • oblicza pole trójkąta przy danych dwóch bokach i jednej wysokości, wyrażonych w tej samej jednostce • oblicza pole trójkąta prostokątnego o danych przyprostokątnych, wyrażonych w tej samej jednostce • oblicza obwód trójkąta przy danym jednym boku i podanych zależnościach między pozostałymi bokami • rozpoznaje czworokąty i ich rodzaje • wskazuje boki, wierzchołki i przekątne czworokąta • opisuje własności różnych rodzajów czworokątów • rysuje czworokąty spełniające podane warunki (proste przypadki) • oblicza miary kątów czworokąta (proste przypadki) • oblicza obwód czworokąta • klasyfikuje czworokąty • wskazuje wysokości czworokątów (o ile jest to możliwe) • oblicza pole prostokąta, kwadratu, równoległoboku, rombu, trapezu • oblicza pole kwadratu przy danym obwodzie • oblicza pola wielokątów, stosując podział wielokąta na dwa czworokąty • rozwiązuje proste zadania dotyczące własności czworokątów i ich pól • rysuje na kratce 5 mm trójkąty i czworokąty o danych wymiarach • określa własności figur narysowanych na kratce • odczytuje długości odcinków narysowanych na kratce 5 mm • oblicza obwody figur narysowanych na kratce 5 mm • oblicza pola trójkątów i czworokątów narysowanych na kratce 5 mm (proste przypadki) 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania dotyczące obwodów czworokątów • konstruuje romb • oblicza długość boku (wysokość) równoległoboku przy danym polu i danej wysokości (długości boku) • oblicza wysokość trapezu przy danych podstawach i polu • oblicza długość podstawy trapezu o danym polu, danej wysokości i długości drugiej podstawy • oblicza pola wielokątów metodą podziału na czworokąty lub uzupełniania do większych wielokątów • rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące obwodów i pól czworokątów • ustala długości odcinków narysowanych na kratce innej niż 5 mm, której jednostka jest podana • pola wielokątów narysowanych na kratce oblicza metodą podziału na mniejsze wielokąty lub uzupełniania do większych wielokątów • rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące obwodów i pól figur narysowanych na kratce
--	--

Dział V. Równania

<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje lewą i prawą stronę równania • oznacza niewiadomą za pomocą litery • układa równania do prostych zadań tekstowych • sprawdza, czy podana liczba jest rozwiązaniem danego równania (proste przypadki), obliczając wartość lewej i prawej strony równania • układa proste równanie, którego rozwiązaniem jest dana liczba • rozwiązuje proste równania typu: $ax + b = c$ • rozwiązuje proste równania, korzystając z dodawania do obu stron równania (odejmowania od obu stron równania) tej samej liczby • rozwiązuje proste równania, korzystając z mnożenia i dzielenia obu stron równania przez tę samą liczbę • sprawdza poprawność otrzymanego rozwiązania równania • układa równanie, którego rozwiązaniem jest dana liczba 	<ul style="list-style-type: none"> • układa równania do zadań tekstowych • układa zadania tekstowe do danego równania • sprawdza, czy podana liczba jest rozwiązaniem danego równania (trudniejsze przypadki) • wskazuje przykłady równań, które mają jedno rozwiązanie, kilka rozwiązań, nieskończenie wiele rozwiązań lub nie mają rozwiązań • wskazuje równania, które potrafi rozwiązać poznanymi metodami • ustala, jakie operacje zostały wykonane na równaniach równoważnych • upraszcza równania typu: $2 \cdot x - 7 + x - 18 = 8 + x - 17 - 5 \cdot x$ • rozwiązuje równania typu: $2 \cdot x - 7 + x - 18 = 8 + x - 17 - 5 \cdot x$, korzystając z dodawania do obu stron równania (odejmowania od obu stron równania) tego samego wyrażenia
--	---

<ul style="list-style-type: none"> • sprawdza rozwiązanie równania z warunkami zadania • upraszcza równania, w których niewiadoma występuje po jednej stronie, np. $2 \cdot x - 7 + x = 8$ • rozwiązuje równania typu: $2 \cdot x - 7 + x = 8$, korzystając z dodawania do obu stron równania (odejmowania od obu stron równania) tego samego wyrażenia • analizuje treść zadania tekstowego, ustala wielkości dane i niewiadome (proste przypadki) • określa kolejne kroki rozwiązania zadania tekstowego (proste przypadki) • układa równania do prostych zadań tekstowych • sprawdza, czy otrzymany wynik spełnia warunki zadania • rozwiązuje proste zadania tekstowe za pomocą równań • rozwiązuje proste zadania geometryczne za pomocą równań 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje treść zadania tekstowego, ustala wielkości dane i niewiadome • określa kolejne kroki rozwiązania zadania tekstowego • układa równania do zadań tekstowych • rozwiązuje zadania tekstowe za pomocą równań • rozwiązuje zadania geometryczne za pomocą równań
Dział VI. Bryły	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje oraz nazywa ostrosłupy i graniastosłupy proste • podaje liczbę wierzchołków, krawędzi, ścian graniastosłupa i ostrosłupa o danej podstawie • rysuje rzut graniastosłupa prostego • rysuje rzut ostrosłupa • wskazuje oraz nazywa poszczególne elementy ostrosłupa i graniastosłupa prostego • oblicza objętość bryły zbudowanej z sześciątów jednostkowych • oblicza objętość sześcianu o danej długości krawędzi • oblicza objętość prostopadłościanu o wymiarach podanych w tej samej jednostce • oblicza objętość graniastosłupa prostego przy danych polu podstawy i wysokości bryły • rozwiązuje proste zadania dotyczące objętości i pojemności • zamienia jednostki długości • stosuje jednostki objętości i pojemności • wyraża objętość danej bryły w różnych jednostkach (proste przypadki) • rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z wykorzystaniem jednostek pola, objętości i pojemności • dopasowuje bryłę do jej siatki • rozpoznaje siatki graniastosłupów i ostrosłupów • rozpoznaje i nazywa wielościan na podstawie jego siatki • określa na podstawie siatki wymiary wielościanu • rysuje siatki prostopadłościanów o podanych wymiarach • wskazuje na siatce graniastosłupa i ostrosłupa sklejjane wierzchołki i krawędzie • stosuje ze zrozumieniem pojęcie pola powierzchni całkowitej wielościanu • oblicza pole powierzchni całkowitej prostopadłościanu o wymiarach podanych 	<ul style="list-style-type: none"> • określa rodzaj graniastosłupa lub ostrosłupa na podstawie informacji o liczbie jego wierzchołków, krawędzi lub ścian • oblicza objętość prostopadłościanu o wymiarach podanych w różnych jednostkach • oblicza objętość prostopadłościanu, którego wymiary spełniają podane zależności • oblicza objętość graniastosłupa prostego o podanej wysokości i podstawie w kształcie wielokąta, którego pole potrafi obliczyć • oblicza pole podstawy graniastosłupa przy danych objętości i wysokości bryły • oblicza wysokość graniastosłupa przy danej objętości i danym polu podstawy • rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące objętości graniastosłupa prostego • oblicza objętość prostopadłościanu w podanej jednostce • rozwiązuje zadania tekstowe z wykorzystaniem różnych jednostek pola, objętości i pojemności • oblicza objętość graniastosłupa na podstawie jego siatki • wskazuje na siatce ściany bryły, które są sąsiadujące, równoległe, prostopadłe • rysuje siatki graniastosłupów prostych • oblicza pole powierzchni całkowitej graniastosłupa o podanych wymiarach • oblicza pole powierzchni całkowitej ostrosłupa o podanych wymiarach • oblicza długość krawędzi sześcianu przy danym jego polu powierzchni • rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem pola powierzchni całkowitej i objętości

<p>w tej samej jednostce</p> <ul style="list-style-type: none"> rozwiązuje proste zadania dotyczące pola powierzchni całkowitej prostopadłościanu 	
<p>Dział VII. Matematyka i my</p>	
<ul style="list-style-type: none"> odczytuje dane zamieszczone w tabelach rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w jednej tabeli stosuje skróty w zapisie liczb (np. 5,7 tys., 1,42 mln) odczytuje dane przedstawione na diagramie odczytuje dane przedstawione na wykresie tworzy diagram ilustrujący zbiór danych rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem danych przedstawionych na diagramie rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem danych przedstawionych na wykresie interpretuje 1% jako 1/100 całości ustala, jaki procent figury został zamalowany wyraża procenty za pomocą ułamków wyraża ułamki za pomocą procentów oblicza procent liczby naturalnej w przypadkach: 10%, 25%, 50% oblicza, jakim procentem całości jest dana wielkość w przypadkach 10%, 25%, 50% rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące procentów interpretuje prędkość jako drogę pokonaną w danej jednostce czasu oblicza prędkość w km/h przy drodze podanej w km i czasie podanym w pełnych godzinach oblicza długość drogi w km przy prędkości podanej w km/h i czasie podanym w pełnych godzinach oblicza czas w godzinach przy drodze podanej w km i prędkości podanej w km/h rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące prędkości czas określony jako ułamek godziny wyraża w postaci minut czas określony w minutach wyraża jako część godziny oblicza prędkość w km/h przy drodze podanej w km i czasie, który jest ułamkiem godziny oblicza długość drogi w km przy prędkości podanej w km/h i czasie, który jest ułamkiem godziny oblicza czas, który jest ułamkiem godziny, przy drodze podanej w km i prędkości podanej w km/h rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące prędkości 	<ul style="list-style-type: none"> projektuje tabele potrzebne do zapisania zgromadzonych danych interpretuje dane zamieszczone w tabeli rozwiązuje zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w kilku tabelach rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem danych zamieszczonych w tabelach interpretuje dane przedstawione na diagramie interpretuje dane przedstawione na wykresie rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem danych przedstawionych na diagramie lub wykresie oblicza dany procent liczby naturalnej oblicza, jakim procentem całości jest dana wielkość rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności dotyczące procentów oblicza prędkość średnią rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące co najmniej dwóch różnych prędkości lub gdy rozwiązanie wymaga zamiany jednostek długości oblicza prędkość przy podanej drodze i podanym czasie oblicza długość drogi przy podanej prędkości i podanym czasie oblicza czas przy podanej drodze i podanej prędkości rozwiązuje zadania tekstowe wymagające zamiany jednostek długości i czasu znajduje wartość zmiennej dla podanej wartości wyrażenia algebraicznego zapisuje w postaci wyrażenia algebraicznego zauważone zależności rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykorzystania podanego wzoru odczytuje informacje podane na mapie, planie rozwiązuje bardziej złożone problemy i zadania tekstowe wymagające korzystania z mapy, planu

<ul style="list-style-type: none"> • oblicza wartość wyrażenia algebraicznego dla podanych wartości zmiennych • zapisuje proste wyrażenia algebraiczne opisujące zależności podane w kontekście praktycznym • dopasowuje opis słowny do wzoru • dopasowuje wzór do opisu słownego • rozwiązuje proste zadania tekstowe wymagające wykorzystania podanego wzoru • posługuje się mapą i planem w podstawowym zakresie • rozpoznaje kierunki geograficzne w terenie i na mapie • stosuje różne sposoby zapisywania skali (liczbowa, liniowa, mianowana) • zamienia skalę liczbową na mianowaną • mierzy odległość między obiektami na planie, mapie • oblicza rzeczywistą odległość między obiektami na podstawie planu, mapy • oblicza odległość między obiektami na planie, mapie na podstawie ich rzeczywistej odległości w terenie 	
Dział VIII. Matematyka na co dzień	
<ul style="list-style-type: none"> • szacuje koszt zakupu określonej ilości towaru przy podanej cenie jednostkowej • oblicza, ile towaru można kupić za daną kwotę przy podanej cenie jednostkowej • zamienia jednostki masy • rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące zakupów • oblicza rzeczywiste wymiary figur narysowanych w skali • oblicza pola czworokątów na podstawie wymiarów odczytanych z rysunków • oblicza obwody i pola powierzchni pomieszczeń o podanych wymiarach • oblicza koszt zakupów przy podanej cenie jednostkowej (za metr bieżący, kwadratowy oraz na podstawie informacji na opakowaniach, w ofertach sprzedaży, kosztorysach robót itp.) • uwzględnia w obliczeniach, że płacimy za towar zakupiony w opakowaniach, a nie tylko za faktycznie wykorzystany • zamienia jednostki długości • rozwiązuje zadania z wykorzystaniem jednostek: ar i hektar • rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące pól powierzchni w sytuacjach praktycznych • odczytuje dane przedstawione na rysunku, w tabeli, cenniku lub na mapie • odczytuje informacje z rozkładu jazdy • posługuje się mapą i planem w podstawowym zakresie • rozpoznaje kierunki geograficzne w terenie i na mapie • stosuje różne sposoby zapisywania skali (liczbowa, liniowa, mianowana) • mierzy odległość między obiektami na planie, mapie • oblicza rzeczywistą odległość między obiektami na podstawie planu, mapy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące zakupów • zaokrągla do pełnych groszy kwoty typu 5,638 zł • planuje zakupy z uwzględnieniem różnych rodzajów opakowań i cen • rozwiązuje zadania, które wymagają wyszukania dodatkowych informacji np. w encyklopedii, gazetach, internecie • oblicza pola i obwody figur, których wymiary są podane w skali • rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące obwodu i pola powierzchni w sytuacjach praktycznych • odczytuje informacje podane na mapie, planie • rozwiązuje bardziej złożone problemy i zadania tekstowe wymagające korzystania z mapy, planu • oblicza prędkość średnią • zbiera, analizuje i interpretuje informacje potrzebne do zaplanowania podróży • rozwiązuje złożone zadania tekstowe dotyczące obliczeń związanych z podróżą • oblicza wartość energetyczną podanych produktów spożywczych • oblicza ilość produktu spożywczego, który ma daną wartość odżywczą • rozwiązuje złożone zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w tabeli, tekście, na diagramie

• oblicza odległość między obiektami na planie, mapie na podstawie ich rzeczywistej odległości w terenie • zamienia jednostki długości • zamienia jednostki czasu • stosuje cyfry rzymskie do zapisu dat • liczby zapisane cyframi arabskimi zapisuje za pomocą cyfr rzymskich • przyporządkowuje podany rok odpowiedniemu stuleciu • rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczeń związanych z podróżą • odczytuje dane przedstawione w tabeli, na diagramie • oblicza wartość energetyczną podanych artykułów spożywczych, gdy znana jest wartość energetyczna 100 g danego produktu • zamienia jednostki masy • rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w tabeli, tekście, na diagramie	